

KHỞI ĐỘNG



QUỐC HÌNH
BẮT CHỮ



Truyện Kiều



6

Lục Vân Tiên



Tiền dận người yêu



Nhớ nhé



BÀI 4. TỰ SỰ TRONG TRUYỆN
THƠ DÂN GIAN VÀ TRONG
THƠ TRỮ TÌNH
VĂN BẢN 1. LỜI TIỄN DẶN
*(Trích Tiễn dặn người yêu – truyện
thơ dân tộc Thái)*



Cấu trúc bài học

B. ĐỌC HIỂU VĂN BẢN

I.

Tìm hiểu chung

II.

Đọc hiểu chi tiết



1.

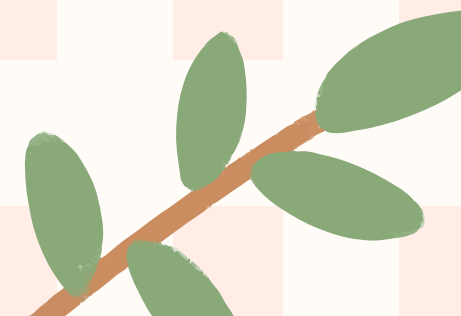
Tâm sự của chàng trai khi chạy theo tiễn cô gái về nhà chồng

2.

Nỗi lòng chàng trao khi chứng kiến cảnh cô gái bị nhà chồng hành hạ

III.

Tổng kết
- Nội dung
- Nghệ Thuật



A. Tri thức ngữ văn

THẢO LUẬN THEO CẶP ĐÔI THỜI GIAN 2 PHÚT

- Khái niệm và đặc điểm truyện thơ

2. Truyện thơ dân gian

3. Yếu tố tự sự trong thơ trữ tình

B. ĐỌC HIỂU VĂN BẢN



I. TÌM HIỂU CHUNG

I. Đọc và tìm hiểu chú thích



B. ĐỌC HIỂU VĂN BẢN



I. TÌM HIỂU CHUNG

1. Đọc và tìm hiểu chú thích

2. Tóm tắt, vị trí, nội dung, bối cảnh, lời kể



PHIẾU HỌC TẬP SỐ 1



Em hãy tóm tắt văn bản Tiến dặn người yêu



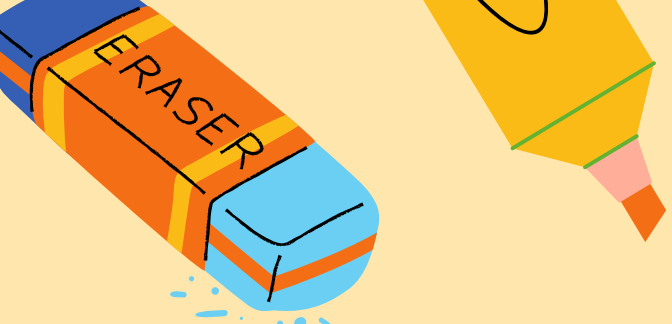
Hãy nêu vị trí, nội dung đoạn trích



Qua hai lời tiễn dặn, hãy nêu bối cảnh câu chuyện?



Lời kể trong câu chuyện là ai? So với tác phẩm viết bằng văn xuôi đã học, lời kể ở đây có điểm gì đặc biệt?



TÓM TẮT



Đôi nam nữ dân tộc Thái: gắn bó từ ấu thơ. Trưởng thành: tình cảm mặn nồng mong ước kết duyên vợ chồng. Cha mẹ cô gái chê anh nghèo, gả cô cho con nhà giàu có

Đau khổ, chàng trai ra đi quyết tâm làm giàu với hi vọng giành lại người yêu



Ngày anh trở về giàu có cũng là ngày cô phải về nhà chồng. Anh chỉ biết đưa chân để nói những lời tiễn dặn tha thiết



Ở nhà chồng ít lâu cô bị đuổi về, sau những hành hạ tàn tệ. Bố mẹ bán cô cho nhà quan, cô đau đớn, ương ngạnh bị đem ra chợ bán với giá 1 cuộn lá dong

Người đối được cô là chàng trai, người đã có cửa cao nhà rộng và gia đình riêng nhưng không nhận ra cô trong hình dáng một kẻ tội đồ tiều tụy.

Một ngày, tủi phận cô đem đàn môi ra thổi- kỉ vật tình yêu năm xưa. Chàng trai nhận ra quyết định chia tay người vợ hiện tại và cưới cô.



PHIẾU HỌC TẬP SỐ 1



Tóm Tắt



- Vị trí: ghép từ hai lời tiễn dặn.
- Nội dung: Tình yêu sắt son của đôi nam nữ



Bối cảnh: Những trở ngại ngăn đôi trai gái yêu nhau kết thành vợ chồng....



Lời kể:

- Của chàng trai
- Ngôi thứ nhất, bằng hình thức thơ nên tính trữ tình gia tăng...

II. Đọc- hiểu chi tiết

1. Tâm sự của chàng trai khi chạy theo tiễn đưa cô gái về nhà chồng:

THẢO LUẬN NHÓM

Hành động, tâm

Thời gian: 5 phút

chàng trai

Nhóm 1,2: Tìm hiểu diễn biến sự việc, hành động, tâm trạng của cô gái trên đường đến nhà chồng

Nhóm 3,4: Hành động, tâm trạng của chàng trai khi chạy theo tiễn cô gái về nhà chồng

Trước khi gặp lại người mình yêu:

+ Hành động → trông, ngóng, chờ đợi
+ *Nhà chồng gần lại* >< *đau nhớ*
+ “ngắt”: lá ớt, lá cà, lá ngón (hình ảnh tượng trưng) + đứng trông -> đắng cay, vô vọng

Bi kịch tình yêu: đau khổ, tuyệt vọng khi không được lấy người mình yêu.

Khi gặp người yêu: *Anh tới nơi*

+ Hành động *ngắt* → *bẻ* → Mạnh mẽ, đầy sinh lực
+ Hình ảnh *lá xanh*: sức sống, hi vọng

→ Tình yêu khiến cô gái như được hồi sinh sẵn sàng lắng nghe, tâm sự sau bao tháng ngày xa cách.

=> Qua cái nhìn và cảm nhận của chàng trai có thể thấy: dù bước chân theo chồng nhưng mọi tâm tư, tình cảm của cô đều hướng về người cô yêu
→ tình cảnh đáng thương của cô gái trong một cuộc hôn nhân gả bán

b, Tâm trạng của chàng trai trên đường tiễn người yêu về nhà chồng

- Gọi cô gái là *Người đẹp anh yêu*
-> Tình yêu vẫn thấm thiết

-Thấu hiểu, xót xa cho cảnh ngộ của cô gái
→ không đành lòng nên chàng trai quyết định:
Được nhủ đôi câu...Được dặn đôi lời..mới quay lại, mới quay đi

- Bày tỏ mong muốn:
+ *kề vóc mảnh, để ủ lấy hương người...lửa xác đượm hơi.*
→ bày tỏ một tình yêu duy nhất, yêu đến trọn đời.
+ *Con nhỏ đưa anh ấm, bé xinh đưa anh bông* (sẵn sàng sẻ chia, đỡ đàn) .. *con dòng, con rồng, con phượng* (nâng niu, trân trọng tất cả những gì thuộc về người mình yêu),
đừng ngượng, đừng buồn (an ủi, động viên)

→ Ngôn ngữ nhẹ nhàng, cử chỉ vỗ về, hành động ân cần, chu đáo cho thấy một tình yêu chân thành, vị tha, cao thượng

- 
- Khẳng định tình yêu sắt son, chung thủy:
 - + “ *Đôi ta yêu nhau.....khi góa bụa về già* ”
 - + Điệp từ “*Đợi*”
- => Vừa khẳng định tình yêu bền bỉ, vừa cho thấy thái độ cam chịu, chấp nhận hoàn cảnh.

Qua *lời tiễn dặn* thấy: nỗi khổ đau của cô gái, tấm lòng của chàng trai, tình yêu sâu đậm, thủy chung và khát vọng hạnh phúc của họ trong hoàn cảnh trái ngang, nghiệt ngã.

2. Nỗi lòng chàng trai khi chứng kiến cảnh cô gái bị nhà chồng hành hạ



THẢO LUẬN CẶP

Thời gian 7 phút

- Khi chứng kiến cảnh người yêu bị đánh đập chàng trai đã nói với cô gái điều gì?
- Qua nội dung lời nói, anh chị hình dung như thế nào về tình cảm, thái độ và hành động của chàng trai?
- Những yếu tố nào giúp anh chị hiểu được tình cảm, thái độ, hành động đó? (Từ ngữ, hình ảnh, các biện pháp tu từ....)

2. Nỗi lòng chàng trai khi chứng kiến cảnh cô gái bị nhà chồng hành hạ

Lời nói –
hành
động

**Hãy chỉ ra sự khác biệt trong
thái độ hành động của chàng trai
trong 2 đoạn trên?**

hệ nhàng, cử chỉ
thương cảm
đau cho

trùng
anh so
văn hóa dân
biểu cảm .

cam sắt đá: Không cam
chịu, chờ đợi. Cùng nhau đấu
tranh đến cùng.

nhau tron,

Không tiếp tục cam chịu quyết tâm đấu tranh cho hạnh phúc của người mình yêu
→ sức mạnh của tình yêu.



*Chàng trai là người chân
thành, nhân hậu, luôn hết
lòng vì người mình yêu,
thủy chung và cao thượng.*

II. TỔNG KẾT

NỘI DUNG	NGHỆ THUẬT
-<i>Tâm trạng, nỗi lòng của chàng trai, cô gái trong hoàn cảnh trở trêu, yêu nhau mà không thể đến được với nhau.</i> - <i>Tâm trạng, nỗi lòng của chàng trai, cô gái trong hoàn cảnh trở trêu, yêu nhau mà không thể đến được với nhau.</i> ➔ <i>Giá trị nhân văn sâu sắc.</i>	- <i>Sự kết hợp hài hòa giữa yếu tố tự sự và trữ tình.</i> - <i>Từ ngữ, hình ảnh , cách diễn đạt với trùng điệp các phép điệp từ, điệp cấu trúc, so sánh đã gợi ra không gian đặc trưng, bản sắc văn hóa, tâm hồn của người dân tộc Thái ➔ màu sắc riêng.</i> - <i>Nghệ thuật miêu tả tâm lí nhân vật tinh tế, đặc sắc</i>

LUYỆN TẬP_ VẬN DỤNG

```
graph TD; A([LUYỆN TẬP_ VẬN DỤNG]) --> B[Sự khác nhau giữa bài thơ trữ tình và truyện thơ?]; B --> C[Từ việc đọc- hiểu đoạn trích em có những hiểu biết gì về không gian tồn tại và đời sống văn hóa tinh thần của đồng bào dân tộc Thái?];
```

Sự khác nhau giữa bài thơ trữ tình và truyện thơ?

Từ việc đọc- hiểu đoạn trích em có những hiểu biết gì về không gian tồn tại và đời sống văn hóa tinh thần của đồng bào dân tộc Thái?